

hírforrás

Fotó: Dvornik Gábor

Március 15.

Újabb nagyberuházás készülhet Sződligeten

Ismét pályázatot nyert az önkormányzat – most 118 000 000 Ft-ot az óvoda felújítására és bővítésére

A mai kor energiaszabványait teljesítő nyílászárók kerülnek a falakba, komplett külső hőszigetelést kap az épület. A palatető helyett cserép kerül a födémre és megvalósul az akadálymentesítés is. Két új helyiséggel bővül az épület, így a jövőben akár 2,5 éves gyermekek is felvételt nyerhetnek az óvodába.

A Sződligeti Napközi Otthonos Óvoda 150 férőhelyes, 6 csoporttal működő intézmény, melynek fenntartója az önkormányzat. Alig 10 éve, 2003-ban lett felújítva és bővítve, de mára már elérte kapacitásának felső határát. Az akkori építés során készült egy csoportszoba a hozzá tartozó helyiségekkel és kialakításra került a tornaszoba. Az épülethez szép nagy kert tartozik, mind a hat gyermekcsoportnak külön kialakított udvarrésze van. Az óvoda saját konyhával is rendelkezik, ez teszi lehetővé a gyermekek egészséges étkeztetését.

A sződligeti óvoda jó hírért messze vitték az idejövő gyermekek szülei, ezért nem csoda, hogy óvodánk kihasználtsága évek óta meghaladja a 100%-ot. Ráadásul az utóbbi időben egyre több kisgyermekes, fiatal család költözött Sződligetre és ez a folyamat a lakóparki terület beépítésével fokozódni fog.

A 2003. évi felújítás óta sok idő eltelt. Van olyan foglalkoztató helyiség, ahol akár 3 fokkal is alacsonyabb a hőmérséklet a többihez képest azért, mert az ablakok közötti részen már szinte ki lehet látni. Ugyancsak problémát okoz, hogy az óvoda tetőszerkezete vegyes jellegű. A régi részen azbeszttartalmú palatető borítás található. Az ép, sérülésmentes azbeszttartalmú anyagok általában nem jelentenek egészségügyi kockázatot. Viszont, ha megsérülnek, vagy az idő múlásával romlik az állaguk, akkor azbeszt kerülhet a levegőbe, amely belégzéssel jut az emberi szervezetbe.

Alig több mint egy évvel ezelőtt az önkormányzat elhatározta, hogy pályázatot nyújt be az óvoda bővítésére és fel-

újítására. Egyrészt a korszerű oktatási-nevelési elvárásoknak is megfelelő feltételek biztosítása, új helyiségek kialakítása, másrészt az épület akadálymentesítése és hőtechnikai, műszaki, épületgépészeti felújítása volt a cél. A pályázatunk sikeres volt és 118 526 723 Ft összegű támogatásban részesültünk, amelynek mindössze 5% az önrész.

Terveink szerint a lehető leggyorsabban – akár már most tavasszal megkezdődhet az építkezés. Ennek során a mai kor energiaszabványait teljesítő nyílászárók kerülnek a falakba. Komplett külső hőszigetelést kap az épület, így már csak az itt megjelenő energia megtakarításokkal néhány év alatt megtérül a pályázati önrész. A palatető helyett egységesen cserép kerül a födémre és megvalósul az akadálymentesítés is. És ami talán a leginkább fontos: két új helyiséggel bővül az épület. Ezzel megszűnik a zsúfoltság, sőt a jövőben akár 2,5 éves gyermekek is felvételt nyerhetnek az óvodába.

2010-ben a Tiszta Forrás Szövetség választási ígérete volt, hogy minden lehetséges pályázati pénzt igyekszik majd Sződligetre hozni. A mostani pályázati összeggel együtt már összesen közel fél milliárd forint állami- és európai uniós támogatást sikerült a község fejlődésének szolgálatába állítanunk az elmúlt két év alatt. Óriási siker ez! Különösen, ha figyelembe vesszük, hogy országos szinten az önkormányzatok anyagi helyzete mennyire szűkös, alig kezdődnek új beruházások és – éppen a közép-magyarországi régióban – mennyire kevés a pályázatokon elnyerhető támogatás.

Juhász Béla

Aláírták a kivitelezői szerződést

ÁTADTÁK A MUNKATERÜLETET, INDUL A GÁTÉPÍTÉS

Megkezdődik a Sződliget árvízvédelmi szolgáló gátrendszer építése, miután a község első embere és a közbeszerzési pályázaton nyertes cég vezetője ma aláírta az erre vonatkozó szerződést.

Az ünnepélyes eseményen Juhász Béla, Sződliget polgármestere elmondta, hogy a képviselő-testület – hosszas előkészület után – februárban indította el a közbeszerzési eljárást, melyet a Colas Alterra Zrt. nyert meg a 260.377.033 forintos nettó ajánlatával.

A polgármester kiemelte, hogy az árvízvédelmi mű korona magassága az elmúlt száz év legmagasabb dunai vízállásából eredeztetett mértékadó vízszint

felett egy méterrel lesz. Mint hozzátette, bár a kivitelező, a Colas Alterra Zrt. még nem dolgozott a község önkormányzatának, ám jelentős referenciával rendelkeznek hasonló munkákban, így például a felsőzsolcai új tiszai védmű építésében is.

A szerződés aláírása után átadásra került a munkaterület, ahol a cég vezetője elmondta, hogy a gátépítési munkákkal hat hónap alatt kell végezniük. Mint elhangzott, a szerződésben rögzítették azt is, hogy a védmű építést megelőzően a cégnek a régészeti és a lőszermentesítési feladatokat is el kell látnia.

Juhász Béla polgármester felhívta a polgárok figyelmét arra is, hogy a 2-es út

és a Duna közötti terület egy része már ma is munkaterület – hiszen ott a gát nyomvonalában az Ipoly Erdő Zrt. a faállomány kitermelését végzi, várhatóan március végéig – ezért a környéken ne megszokásból közlekedjenek.

A „Sződliget község árvízvédelmi fejlesztése” elnevezésű, KEOP-2.1.2/2F/09-11-2012-0003 számú projekt összköltsége 374.644.563 forint, melynek teljes egésze vissza nem térítendő támogatás.

A várhatóan 2013. végéig befejeződő projekt az Európai Unió támogatásával, a Kohéziós Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Sződliget, 2013. március 27.

HOGY IS VAN EZ?

Sződliget községben a 2013 januári kimutatások alapján a különböző adónemeken keletkezett adóhátralék meghaladja a 40 millió forintot. Ez az összeg az éves bevételünk tizede, azaz 100 Ft kivett adóból, 10 forintnyi adó nem érkezik be. Sződligeten az elmúlt két évben nem vezettünk be új adónemeket és nem emeltünk semmilyen adót! Ezt szeretnénk a további időkben is így folytatni, ezért a jövőben sokkal nagyobb hangsúlyt kell hogy kapjon az adóhátralékok behajtása. Első lépésben egy követeléskezelő céget bízunk meg azzal, hogy keresse fel a hátralékosokat. Sokan nem értik, hogy miért kell adót fizetni. Nekik szól ez a tanmese.

Tanmese gyermekeknek (és felnőtteknek)

Biztosan neked is van egy perselyed, titkos dobozod, amiben a zsebpénzed gyűjtöd. És biztosan nálatok is van osztálypénz, amit az osztályfőnököd szed be, és amiből tavasszal elmentek egy vidám osztálykirándulásra. van egy ilyen nagy perselye az államnak (és az önkormányzatoknak) is, ahova az emberek tesznek bele közösen pénzt. Mi-re kell ez a közös pénz? Reggel felszállsz a buszra, villamosra, bemész az iskolába, ahol tanáraid sok hasznos dologra tanítanak. Ha fáj a torkod, anyukád elvisz az orvoshoz.

Miért adózunk?

Ők mind abból a pénzből kapnak fizetést, amit a többi ember az állam közös perselyébe befizet. A rendőrök elfogják a rablókat, a folyón pedig hídon tudsz átmenni, amit szintén a nagy közös perselyből fizet ki az állam. A felnőttek a fizetésük egy részét beleteszik a közös állami perselybe. Ezt a pénzt hívjuk adónak. Minél többet tesz bele valaki a közös perselybe, annál többet tesz azért, hogy te szép iskolába járj, tiszta parkban játszj. Akinek kevesebb pénze van a saját perselyében, ő kevesebbet is tesz bele a közösbe, ez így igazságos. Ha anyukád megkér, hogy vidd le a szemetet, és Te nem fogadsz szót neki, akkor valaki másnak kell levinnie azt. Így van ez az adóval is. Vannak akik egyáltalán nem akarnak a közös perselybe beleadni, szeretnék a pénzüket a maguk perselyébe eltenni. Ők azoktól vesznek el, aki becsületesek. Ez pedig ugyanolyan bűn, mint a lopás.

A tornaórán nem fut mindenki egyforma gyorsan, és biztosan van „legjobb matekos” a te osztályodban is. Ugyanígy a felnőttek sem egyformák: van, aki sokat dolgozik, és van, aki szeretne, de nem tud dolgozni, mert beteg, vagy sérült. Ha nem tud dolgozni, akkor nincs fizetése, amiből ételt, ruhát vehet. Közösségben élünk, felelősek vagyunk egymásért, ezért ezt nem hagyjuk.

Hogyan segítünk annak, aki nem tud dolgozni?

A jó matekosok segítenek a feladványokat nehezebben megoldó barátainknak, és egy családban is segítik egymást a rokonok a bajban. A dolgozó felnőttek ugyanígy segítenek a betegség, vagy más baj miatt nehéz helyzetben élő embereken, családokon. A felnőttek azért is fizetnek a közös állami (önkormányzati) kasszába, hogy az adójukból az állam (önkormányzat) segítsen a rászorulóknak.

Forrás: <http://www.debreczenijozsef.hu/download/penzkerdes.pdf>

Létszámleépítés a hivatalban

Az országgyűlés által elfogadott központi költségvetés támogatást biztosít az önkormányzati hivatal működési kiadásaihoz, az elismert hivatali létszám alapján. Sződliget Község Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában korábban 12 fős státusz volt, de most a jogszabályban rögzített képlet alapján, elismert létszáma mindössze 10 fő. Sződliget Község Önkormányzata megfigyelve a törvényi kötelezettségének, költségvetési rendeletében a Polgármesteri Hivatal létszámát 10 főben határozza meg.

A járási hivatalok felállítással a szociális és gyámhivatali feladatok egy része az új hivatalhoz került:

- időskorúak járadéka,
- ápolási díj,
- egészségügyi szolgáltatásra jogosultság,
- közgyógyellátás,
- hadigondozás,
- személyi adat és lakcímnnyilvántartás vezetése,
- tanköteles tanulók igazolatlan mulasztása esetén a feladatok ellátása,
- tanköteles korúak nyilvántartása,
- gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezése,
- védelembe vételi eljárás,
- családi pótlék természetbeni nyújtásáról döntés,
- iskoláztatási támogatás szüneteltetésével kapcsolatos ügyintézés.

A járási rendszer bevezetése, illetve az iskola államosítása a hivatalos indoklása az elbocsátásoknak. Sződligeten mindkét köztisztviselő minden ellátást megkap, amelyet törvényi előírások szerint létszámleépítéskor meg kell kapnia: ilyen a felmentési idő és a végkielégítés. A két köztisztviselő részére az önkormányzat megközelítőleg 5 millió forintot fizet ki. A feladatok ellátása remélhetőleg 10 fővel is megvalósítható.

LOMTALANÍTÁS
2013. május 24.
(péntek)

Mennyi is az annyi?

Sződliget község 2006-ban felvett 38 millió forintos hitelét vállalta át az állam. Az érem másik oldala viszont a településünket érintő brutális forrás-elvonás, amely az önkormányzatok finanszírozásának átalakításával idén érezteti először a hatását. Sződligeten 30 százalékkal csökken a tavalyihoz képest a 2013-as büdzsé. Ez a legkisebb települések esetében felér egy kivégzéssel. Sződligetet nem érte váratlanul a helyzet.

A 2013-as év az önkormányzat és a lakosság számára is igen kemény esztendőnek ígérkezik. Sződliget esete tökéletesen illusztrálja, hogy az eddig példamutatóan gazdálkodó települések a legnagyobb vesztesei az önkormányzati rendszer változásának, miután sokkal több forrást vontak el tőlük, mint amennyi feladat náluk maradt. A napokban voltam a Magyar Önkormányzatok Szövetségének a konferenciáján. Meglepett, hogy a települések többsége nem tud hiány nélküli költségvetést tervezni. **Sződligeten – hála az elmúlt két év jó gazdálkodásának – egyelőre nincs ilyen probléma!** Az elmúlt években felhalmozott pénzmaradványok, illetve a lekötött bankbetéteink biztosítékot jelentenek arra, hogy a kötelező feladatainkat úgy tudjuk ellátni, hogy továbbra se zsigerejlük ki újabb és újabb adókkal a sződligeti embereket. **Igen fontos megjegyezni, hogy a község vezetése tudatosan készült a jelenre, hiszen aki elemezte a 2012. év történéseit, annak nem okozott meglepetést a GDP szabadesése és az ezt követő brutális állami elvonás.** Amennyiben tovább romlik a gazdasági környezet, arra az esetre is van forgatókönyvünk. Az elmúlt években Sződliget község költségvetési főösszege 450 millió forint környékén mozgott. Az iskola államosításával elvont adóbevételek miatt az idei költségvetési főösszeg egyharmadával kevesebb, azaz összesen 309 millió forint. A jogszabályi indoklás úgy szólt, hogy az önkormányzatok egyik kötelező feladatát, az alapfokú oktatást, mint feladatot átveszi az állam, ezért az ehhez kapcsolható forrást is elvonja az önkormányzatoktól. Az év elejétől a pedagógusok munkáltatója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ lett. A KLIK fizeti a béreket, bérjellegű kifizetéseket pl. munkába járást, étkezési támogatást stb. és a szakmai témákhoz kapcsolódó kiadásokat. A pedagógusi bérek Sződliget esetében 2012-ben 92 millió forint összeget tettek ki. Az adóelvonások összege ennél nagyságrendekkel nagyobb! Településünk esetében az adóelvonások mértéke három adónemet érintett. Elvonásra került a gépjármű súlyadó 60%-a, valamint a személyi jövedelemadó korábban az önkormányzatok részére visszaosztott (8 százaléknyi) része és az adóerő kiegyenlítés. Ez összesen 150 millió forint. **Égbekiáltó különbség van a 92 milliós feladatelvonás és a 150 milliós forráselvonás között.** Meglátásom szerint ez az egész adósságkonszolidáció ahhoz esethez hasonlít, amikor egy nyugdíjas férfi vásárol banki hitelre egy autót. Egyszer csak kap egy levelet az államtól, miszerint az összes nyugdíjas, minden autóhitelét kifizetik. Örül is nagyon hősünk egészen addig, ameddig a levél alján lévő apró betűs részhez nem ér. Mert ott ezt olvassa: „és ezzel egyidejűleg harmadával csökkentjük a nyugdíjukat”. Elnézést kérek nem kívántam senkit megsérteni a tanmesével, csak rávilágítani a lényegre. Az adósságátvállalás egyszeri ügylet volt, a bevételek megcsapolása pedig addig fog tartani „amíg világ a világ”. Akkor vajon mennyi is az annyi? Korábban az hangzott el, bizonyos feladatok a létrejövő járási hivatalokhoz kerülnek el. De ez csak a körzetközponti jegyzők esetében igaz, akiknek a településén található általában a járásközpont is. A nem körzetközponti jegyzőktől viszont csupán csekély szociális és gyámügyi feladat került el. Mondhatnánk, hogy szinte minden maradt a régiben – legalábbis a feladatok területén –, viszont az anyagi lehetőségeink alaposan és meglátásom szerint aránytalanul meglettek nyírva.

Juhász Béla

OKOS NŐK Klubja

következő három havi programja:

Április 13.

Kirándulás Zebegénybe

Szőnyi Múzeum, Napraforgó házak és a katolikus templom megtekintése, találkozás a vasútállomáson 9 órakor (battyus túra)

Május 11.

Madár lesen

A csonttollú és a többiek – Kardos Éva élményei

Június 8.

Grafológiai alapismeretek

Kovács Krisztina grafológus foglalkozása

Továbbra is várunk minden kedves érdeklődőt programjainkra, gyere közénk tanuljunk egymástól!

További információ:
kovacsris@freemail.hu,
06-30-511-6260

...egy csésze kávé...

Varga Katával

Ki gondolná, hogy ő, aki köztünk jön-megy, melegítőben kutyát sétáltat, nagy csomagokkal biciklizik, amúgy az ELTE tanszékvezetője, a Magyar Hipnózis Egyesület elnöke, az ELTE Perinatális Szaknásádó szakának alapító vezetője, és most éppen egy new yorki kiadónak készít könyvet a Hipnotikus Interakció Fenomenológiája címmel, aminek a borítóját a fia tervezi? Nos, ebben a beszélgetésben minderről nem lesz szó.

Kérlek, mesélj egy kicsit arról, hogyan kerültél Sződligetre.

Pestről költöztünk ki ide, 1996-ban, mert már nagyon elvágytunk a panellakásból, ahol laktunk. Keresgeltünk akkor már sokfelé, de például a Duna budai oldala a tömegközlekedés nehézsége miatt nem jöhetett szóba. Ugye én az ELTE-n tanítok, és egyszer, amikor a hallgatókkal biciklitúrára mentünk Fótra, átkerekeztünk Sződligeten. Akkor még nem tudtam, hogy a Dunai fason járunk, csak azt, hogy olyan itt, mintha harminc évvel visszamennénk az időben. Ez nagyon megragadott. Rögtön megnéztem a vasúti menetrendet, hogy vajon hova mennek innen a vonatok. A Nyugati pályaudvarra? Az remek. Amikor hazaértem, azt mondtam a férjemnek: „képzeld, van egy falu...” Ő meg: „képzeld, van egy hirdetés...” Találtunk szerencsésen egy üres telket, amit megvettünk, és lassan-lassan felépítettük az otthonunkat. A nagy fiúnk akkor hét éves volt. A két kisebb már ide született.

Tehát vállaltad a napi ingázást Budapest és Sződliget között?

Persze. Férjem is, én is Pesten dolgozunk. Kifejezetten szeretem, hogy vonaton kell utaznom be és vissza – leszámítva a reggeli várakozást a késő, kimaradó vonatokra. Ám ha megérkezik a szerelvény, az út közel háromnegyed órája alatt van idő ráhangolódni a munkára vagy a hazatérésre. Kiváló lehetőség ez akár az olvasásra, akár a nyelvtanulásra. Ehhez kapcsolódik egyik régi ötletem: milyen jó lenne, ha szerveződne afféle nyelvtanuló kocsik, ahol az utazás alatt nyelvtanár tartana órát az érdeklődőknek. Mondjuk; utolsó kocsik: angol haladó, előtte spanyol kezdő, és így tovább.

Pesten egyébként biciklivel közlekedünk. Férjem a vonaton hozza-viszi, én

pedig a Nyugatiban tartom a bringát. Nem egy lopásra csábító darab persze; a lakat többet ér, mint a járgány. Természetesen a sződligeti kerékpárszerelő mester segít a karbantartásában.

Jól érzitek magatokat itt?

Nagyon. Az évek során néhány mélyebb ismeretséget kötöttünk, főként a gyerekeim osztálytársainak szüleivel. Néhányukkal annyira, hogy egymás gyerekeinek a keresztszülei is lettünk. De a pesti barátainkat sem veszítettük el. Sőt, többet vannak velünk, mintha csak felugranának a városi lakásunkba. Például az egyetemen kosárlabdáztunk, és abból megmaradt egy a mai napig összejáró baráti társaság. Mindenki más területhez ért, és havonta valamelyikünk tart egy előadást kedvenc témájáról a többieknek. Legutóbb például a játszóterek EU-s szabványairól meg a génmanipulált növényekről volt szó.

Számomra tökéletesen megfelel az a fajta emberi kapcsolatrendszer, ami Sződligeten körülvesz. A klasszikus falusi léttel járó szoros közelség sok lenne, a panel ridegsége pedig elborzaszt. Itt épp annyit tudunk a másiktól, amennyi szükséges. Köszönünk, ismerjük egymást arról, sokakkal van valamilyen közös élményünk. Ha egy mesteremberre van szükség, természetesen az ismerőst fogjuk hívni. A szakmából tudom, hogy az ilyesfajta, így mondjuk: társas támaszt nyújtó kapcsolatok védőfaktor szerepet is betöltenek. Sokszor nem az a legfontosabb, hogy konkrét segítséget kapjon valaki, elég a tudat, hogy volna kihez fordulni. Még a betegségektől is véd bizonyos mértékig, ha az ember olyan környezetben él, ahol naponta köszönni tud öt-hat embernek, aki nem a legközelebbi hozzátartozója, és kellemes élmények,

emlékek kötik össze őket. Ez pedig Sződligeten működik. Hónapokig lelkesen köszöntöttük egymást egy idős bácsival, holtl csak annyi kötött össze bennünket, hogy közösen lapátoztuk a homokot az árvíznél. Mikor halálhírét hallottam, megrendített.

Az is nagyon jó, hogy ahhoz képest, mekkora a falu, rengeteg szolgáltatás elérhető. Van kisbolt (ahol tudják délután, hogy vett-e édesanyám reggel tejet), van patika, számos bolt, posta, bank, autószerelő, virágos, és még sorolhatnánk. Jóval egyszerűbb bármit elintézni itt, mint a személytelen nagyvárosban.

Amit viszont hiányolok, az a fiatalok számára vonzó terep, közeg. A kicsiknek épült ugyan játszótér, de a kamaszoknak nincs hova menni. Lehetne például biciklis ugratót, tekepályát, pingpongozó helyet kialakítani. Szimpatikus kezdeményezés volt az iskola udvarának jégpályásítása. Több ilyen lehetőségre volna szükség, akkor kevésbé járnának el a fiatalok szórakozni Vácra, Pestre, vagy tartalmasabban telne az idő a cigi-energiaital vasútállomási „élvezete” helyett.

A nagyobbik fiam, aki Pesten volt kicsi, ma újra ott él. A két kisebb viszont annyira itt nőtt fel, hogy még a mozgólépcsőre is rácsodálkoznak. Ritkán járunk fel velük a városba, inkább másfelé megyünk.

Van egy Duna-parti telkünk is a ráckevei Duna-ágnál. Nagyon szeretjük a vizet, ebből is látszik. Minden nyáron családi biciklitúrát teszünk valamelyik hazai vidéken. A hosszú hétvégeken pedig baráti házaspárral utazunk egy-egy még nem-látott környékre.

Határozott véleményem, hogy jobban meg kéne becsülnünk a természeti értékeinket. A többé-kevésbé érintetlen Duna-partot, azt, hogy még vannak mada-

rak, sünik. A viszonylagos csendet és a jó levegőt. Az például rémes szerintem, amikor a „zenélő” autók járnak a falut. Jó lenne elérni, hogy ez a zajszennyezés megszűnjön, vagy legalább valami kellemebb, csilingelő hanggal jelezzenek. Ugyanilyen fájdalmas számomra minden lebetonozott négyzetméter, vagy (kocsi által) kitaposott fű.

Hogy látod? Mi változott Sződligeten az elmúlt másfél évtizedben?

A barackosi rész teljesen kiépült. A Duna mellett lakópark nőtt ki a földből, és így kevesebb lett a zöld terület. Életre kelt viszont a sportpálya. Szoktunk is lejárni kosarazni.

Fejlődés, hogy kezdenek rendszeressé válni egyes programok, ami folytonosságot és ritmushoz a falu életébe. Ilyen például a civil kezdeményezésű szemégyűjtési akció, a falunap, a Mihály napi vásár, a főzőverseny, a Mézeskalácsfaló. Talán érdemes lenne egy kalendáriumféle közreadása év elején, ami tartalmazná ezeket a helyi eseményeket. Így még többekhez jutna el a hír. Sőt. Többen vehetnének részt az előkészítésben is, ami szintén jó lehetőség a közösség építésére.

Azt hallottam, van egy tájház ötlete is. Mesélnél erről bővebben?

Egyedi lenne, és biztos sokak számára érdekes, ha Sződligeten „retro tájház” nyílna. Egy olyan közösségi és kiállító tér, ahol a közelmúltunk tárgyi emlékeivel lehetne találkozni többféle formában. Onnan jött az ötlet, hogy a gyerekeink egy csomó dolgot nem ismernek már, ami pedig nemrég még az életünk lényeges része volt. Milyen a tárcsás telefon, az egy csatornás tévé, a tankönyvek kék csomagoló papírja? Emléksünk még az iskolai takarékbélyeg-gyűjtésre? A régi kártyanaptárakra? Ezeket és társaikat mutathatná be ez a tájház. A büfében otthonkás felszolgáló adná a Bambit és a rántott húsos vagy fasírtos utasellátós zsömlét. A kávé lehetne szimpla is, a tejszínhabot pedig habszifonból kapnánk bele. Mozaik padló, szkáj fotel, a falon Frédi és Béni. El is kezdtem már gyűjteni ezt-azt. Gondolom, másoknál is akad otthon olyan, amit érdemes lenne bemutatni. Legyen az felhívás is: akinek van e célra felajánlható tárgya, netán háza, amit szívesen hasznosítana így – jelentkezzen!

Köszönöm, hogy megosztottad velünk a gondolataidat.

... Én pedig a lehetőséget.

Sződligeti Nyugdíjas Férfiak Baráti Körének 15. évfordulója

2013. február 6-án 15 éves évfordulót ünnepelt a helyi nyugdíjas férfi klub. A jeles eseményen részt vett községünk alpolgármestere, Szabó Attila, az eseményről hírt adott az ES TV is. Az alábbiakban az ünnepségen elhangzott Palotai János klubvezető ünnepi köszöntőjét olvashatják.

A nyugdíjas baráti kör 1998. 02. 16-án alakult, Bányavári Péter közreműködésével. A vezetőség, valamint a klubtagok egymás iránti tiszteletének és összetartásának köszönhetően a klub a mai napig folyamatosan működik.

Havonta egyszer tartunk klubnapot 17–20 fő részvételével. A helyszínt mindig a programnak megfelelően választottuk meg. Községi Ház, sportpálya, barátaink meghívása kapcsán különféle helyszínen, még gépkocsi garázsban is.

Klubnapjaink mindig barátaink aktuális névnapi, illetve születésnapi köszöntésével kezdődnek.

Megbeszéljük az Országos Szövetség, a Pest Megyei Szövetség és az Önkormányzat által kiadott tájékoztatást, fontosabb eseményeket. Barátaink humoros előadásai, viccesméselések, nótázgatás, majd bingo játékkal ér véget a klubnap.

Célkitűzéseink között mindig elsősorban a tartalmas szórakozás és kapcsolódás kap hangsúlyt. A Kultúrházban több esetben a Női Klubbal közösen jó hangulatú táncos, játékos, énekes rendezvényeket, nőnap ünnepségeket szerveztünk. A civil szervezetekkel a sportpályán nyárbúcsúztató, a Duna-parton a főzőverseny, mely minden évben megrendezésre került. Az Önkormányzat vezetésével a kapcsolatunk jó, az aktuális kérdésekben figyelembe veszik javaslatunkat. Több klubtagunk dolgozik a választási bizottságba, valamint az Idősek Tanácsának Bizottságába és kölcsönösen segítjük egymás munkáját. A klub nyitott a községben működő társadalmi és civil szervezetek felé. Ennek bizonyítéka, hogy tagjaink részt vesznek más szervezetekben is és tevékenyen segítik munkájukat. Rendezvényeinkről, tevékenységünkről kiállítást, illetve vetítés formájába mutatunk be néhány momentumot, mely a klub életét és működését ábrázolja.

Kirándulásainkat autóbusszal, vonattal, és saját gépjárművel szerveztük. Nem feledkezünk meg azokról a klubtagjainkról sem, akik betegségeik miatt nem tudják látogatni klubnapjainkat, tartjuk velük a kapcsolatot és meglátogatjuk őket. Nem utolsó sorban említtem azokat a barátainkat, akik eltávoztak az élők sorából, emléküket megőrizzük, és tisztelettel gondolunk rájuk.

Végezetül elérkeztünk 2013. február 6. napjához, amikor a 15. éves évfordulót ünnepeljük.

Kedves barátaim! Kívánom, hogy a fény még sokáig reánk sugározzon, hogy az egészség és a boldogság bennünket soha el ne hagyjon. Kívánom, hogy így együtt még jó néhány 15 éves jubileumi ünnepet és évet éljünk meg. Isten éltesen bennünket! A jövőt illetően pedig, mint ahogy eddig tettük, továbbra is példamutatással, összefogással és megfelelő alázattal viseltessünk embertársaink és egymás iránt.

Palotai János
Nyugdíjas Férfiak Baráti Köre Elnöke

**„FIGYELEM, FIGYELEM! KÖZHÍRRÉ TÉTETIK,
A FARSANGI ÜNNEP, MOST ELKEZDŐDIK**

**IDE GYŰLJÖN APRAJA, NAGYJA,
AKI A MASKARÁKAT LÁTNI AKARJA!”**

A karácsonyi időszak elmúltával a mezőgazdasági munkák megkezdése előtt a telet záró időszakban sokféle rendeztek bálakat, táncmulatságokat a falvakban.

Az eladó lányokat, illetve házassálandó fiatalemberket ezen az eseményeken vezették be a társaságba, tehát a párválasztásban, társasági életben volt fontos szerepük.

Január, február a mi óvodánkban is a farsangi mulatság jegyében zajlott. A kisebb gyermekek csoportjaikban báloltak.

A nagyobb óvodások farsangja február 9-én került megrendezésre az iskola tornatermében. A mulatságot megelőzően a szülők segítségével az óvoda dolgozói feldíszítették a tornatermet a gyerekek által készített mun-

kákkal. Ezzel már előkészítettük a bensőséges báli hangulatot. A bálhoz hozzátartozik az „eszem-iszom” is, ezt a szülők által felajánlott (hozott-készített) süteménnyel és üdítőkkel biztosítottuk.

Vezetőnk megnyitója után megkezdődött a három nagyobb óvodás csoport táncbemutatója.

Elsőnek a cinege (nagy-középső) csoport produkcióját láthattuk, amely a foci VB hangulatát idézte.

Ezt követően a vörösbegy (középső) csoport tűzmanió kápráztatták el a közönséget.

A sort a feketerigók (nagy csoportosok) zárták, akik felidéztek nekünk a régi táncdal versenyek (fesztiválok) hangulatát.

A folytatásban a jelmezbe öltözést követően farsangi felvonulást tartot-

tunk. Játékos vetélkedőkben mérhették össze ügyességüket a csoportok.

Volt itt ZENE, TÁNC, TOMBOLA és akit elkerült a szerencse zsákbamacskával vigasztalódott.

A hangulatot fokozta Bordás György által vezetett óvodás csoport táncbemutatója.

A bál bevételét gumitégla vásárlására fordítjuk, mely a gyerekek biztonságát szolgálja.

Köszönjük minden szülőnek, óvodai dolgozónak áldozatos munkáját, felajánlásukat, mellyel elősegítették farsangi bálunk sikeres lebonyolítását.

Horváthné Turányik Mária
Tóthné Palotai Gabriella
óvodapedagógusok

**Sződligeti Gyermekért
és Fiatalokért Közalapítvány**

Az alapítvány céljai között első helyen a rászoruló gyermekek és fiatalok támogatása szerepel.

Az alapítványt egyaránt támogathatják intézmények, civil szervezetek és magánszemélyek is.

Feladataink között szerepel a kulturális élet, falurendezyvények támogatása, sportélet fejlesztése, feltételeinek javítása, segítségnyújtás természeti csapás, rendkívüli események miatt, a község fejlődésének és fejlesztésének elősegítése.

Számlaszámunk:

Dunakanyar Tak. Szöv. 64700124-16593297

Elérhetőségünk (levelezési címiünk):

**Polgármesteri Hivatal
2133 Sződliget, Szent István u. 34–36.**

Ezúton kérjük, ha teheti adója egy százalékának felajánlásával segítse munkánkat!

Kedves Babák és Mamák!

Szeretnél gyermekeddel együtt egy felhőtlen órán át nevetni, játszani, ötletes mondókákat, új lovagoltatókat, dalokat, alátatókat tanulni, gyermeked mozgását, szókincsét fejleszteni, kézműveskedni, új barátokat szerezni?

Ha igen, akkor itt a helyetek a

**CIRÓKA
JÁTSZÓHÁZBAN.**

Várunk minden érdeklődő gyermekét fél éves kortól, 4 éves korig, meg persze minden társaságra, üdönságra vágyó szülőt is!

Helyszín: Közösségi Ház
Sződliget, Szent István utca 29.

Időpont: Minden csütörtökön, 10 órai kezdettel.
Kérünk, hogy a tisztaság megőrzése miatt váltócipőt, zoknit hozzatok!

A program ára: Alkalmanként 700 forint (döbb testvér esetén is)

*Nagy szeretettel várok mindenkit!
Szabolcs Csilla*

Bűnesetek megelőzéséért

Sződligeten 2012-ben összességében csökkent a bűnesetek száma, sajnálatos módon azonban leginkább az év utolsó harmadában a betöréses lopások száma nőtt. Amíg 2011-ben 12 ilyen bűntény volt, addig 2012-ben 20. Mindezek miatt a Polgármester kérésére januárban munkamegbeszélésen találkozott a váci RKP vezetője, Dr. Nagy László alezredes úr, a bűnügyi alosztályvezető, Kovács István – a sződligeti Polgárőrség vezetője – és a Képviselőtestület egy megbízott tagja.

A statisztikák megbeszélése után, a betöréses lopások és egyéb bűnesetek megelőzésének érdekében egy akcióterv keretében a Rendőrség vezetőjével, a Körzeti Megbízott és a Polgárőrség segítségével az alábbi egyezség született február hónapra:

- A váci RKP megerősíti a sződligeti jelenlétét plusz egy fő egyenruhás rendőr kihelyezésével és megtöbbszörözött éjszakai, növelt nappali járőrszolgálat ellátva növelik biztonságérzetünket a KMB és Polgárőrséggel összefogva.

- A helyi KMB megkülönböztető jelzéssel ellátott autót kap amely a faluba cirkál, felhívva a figyelmet a rendőri jelenlétre.

- A Polgárőrség növeli aktivitását a nappali időszakban is és különös figyelmet fordít a veszélyeztetett területekre szintén szoros összhangban a KMB és RKP képviselőivel.

- Egy hónap után a tapasztalatokat levonva újra összeültek megbeszélésre az érintettek.

Kedves Ligetiek, mi is tegyünk a közbiztonságért alap dolgok betartásával – ez a Rendőrség kérése is egyben:

- zárjuk ajtóinkat és az autók ajtaját is, ne csak éjjel, nappal is,

- ne hagyjunk elől, szem előtt értékeket – sem a kertben, sem autóban,

- figyeljünk a szomszédokra, legyen egy „élő megfigyelő lánc” és ha gyanús mozgást lát valaki, értesítse a Polgárőrséget vagy a helyi KMB-t.

D.G.

Kék HÍREK

Sződliget települést érintően az elmúlt időszakban a vagyoni elleni bűncselekmények közül a családi házak sérelmére elkövetett betöréses lopás vagy kísérlete valósult meg, melynek elkövetési módszerei a hengerzár törés valamint a nyílászárók feszítése. Előfordult, hogy a családi ház udvarából tulajdonították el az ott parkoló személygépkocsit. A személygépkocsi lopások vonatkozásban érintve volt a település vasútállomása is.

Kiemelt bűncselekmény vonatkozásában említést érdemel egy csoportos rablásról érkezett bejelentés, mely szerint egy fiatalkorú személyt támadott meg 3 elkövető a vasútállomásról hazafelé tartva és értékeit elvették. Az elsőleges nyomozati cselekmények alapján megállapítást nyert, hogy bűncselekmény nem történt a fiatalkorú személy elveszettnek hitt értékei miatt találta ki az esetet. Szükségesnek tartom megemlíteni bűnmegelőzési szempontból az interneten keresztül történő vásárlások veszélyeit mely Sződligeten lakó sértettet is érintett. Ha lehetséges akkor a megrendelt terméket személyes találkozó során vagy ha ez nem lehetséges utánvétellel vegyük át és kerüljük az előre történő utalást.

A bűncselekmények megelőzése érdekében együttműködést dolgoztunk ki a polgárőrökkel akiket heti rendszerességgel tájékoztatunk az ismertté vált bűncselekményekről így ők is célirányosan tudják szervezni szolgálatukat, illetve közös szolgálatellátást látunk el. A helyi körzeti megbízott a településen továbbra is ellátja szolgálatát.

Az iskolai oktatás tárgyában természetesen van lehetőség előadás megtartására ehhez kérem megadni az iskolai kapcsolattartó nevét, hogy időpontot tudjunk vele egyeztetni.

Dr. Nagy László r. alezredes
kapitányságvezető

MENTŐSÖK KÉRIK AZ ALÁBBIAKAT!

Mentősök tapasztalták, hogy közlekedési balesetknél a legtöbb sérültnek van mobiltelefonja. Olyan sérülteknél, akikkel nem lehet kommunikálni, a segítségükre sietők nem tudják, hogy a telefon hosszú címlistájából kit értesítsenek. Mentőápolók és mentőorvosok azt javasolták, hogy a szükség esetén értesítendő személy adatait mindenki ugyanazon megjelölés alatt adja meg. A nemzetközileg elismert megjelölés: ICE (= In Case of Emergency = „vészesetén”). Ezalatt a név alatt annak a személynek a telefonszámát kell megadni, akit vészhelyzetben / szükség esetén a rendőrségnek, mentőknek, tűzoltóknak fel kell hívni. Ha több ilyen személyt szeretne megadni, a következőképp lehetséges: ICE1, ICE2, ICE3 stb. Könnyű megcsinálni, nem kerül semmibe és vészeset esetén nagy segítség lehet! Javasoljuk ezen információ megosztását a családtagokkal, ismerősökkel.

Fotó(s)siker!

Az Amerikai Űrkutatási Hivatal (NASA) 2013-ban is meghirdette nemzetközi fotópályázatát, amelyre több, mint 1000 pályázó küldött be képet. Örömmel vettük tudomásul, hogy idén sződligeti kép is került a NASA hivatali falaira, illetve honlapjára, mert *Dvornik Gábor* „Fehér csend” című fotója bekerült a kiválasztott nyertes képek közé. A kép a sződligeti horgásztóról készült és jó érzés tudni, egyre többen és többen látják, ismerik meg a világon községünk szépségeit. Mert Sződligeten élni jó...!

A képet megtekinthetik
hátsó borítónkon!

Iskolánk egyik fő rendezvénye a „Miénk a színpad”, ahol tanulóink első osztálytól a 8. osztályig ebben a tanévben is megmutatták szüleiknek tudásukat. Ilyenkor azonban nem arról a tudásról kaphatunk képet, melyet naponta érdemjegyekkel értékelünk. Ez valami egészen más!

Először kell egy ötlet és jó, ha ez tetszik a gyerekeknek is. De még jobb, ha az ötlet tőlük származik. Ezután megszületik a műsorszám papíron és jön a gyakorlás. A nagyobbaknál már az is lehetséges, hogy ők készítik el a produkciót és nekünk, pedagógusoknak „csak” segíteni kell – de ez a ritkább. Szóval próbálunk, próbálunk és ebbe néha a gyerekek, néha a felnőttek „örülnek” bele.

Az előadáshoz persze jelmez is kell, és ebbe besegítenek az ügyes kezű anyukák. Aztán jöhet a háttér, amit legtöbbször a gyerekek maguk készítenek el. Esetenként több más csoport is festi ezeket a rajz órákon Ingrid néni segítségével.

Amikor végre már minden összeállni látszik, felépül külső segítőkkel és iskolánk karbantartójának munkájával a színpad. A színpad áll és olykor a produkció szünetesik: „Állj előbbre! Állj hátrább! Töltsétek meg a színpadot! Hangosabban mondd!” – hangzik a tanári utasítás és a gyerekek velünk együtt újra felépítik a műsorszámot.

Az előadás délelőttjén jön a főpróba, ahol már „él” a hangosítás is, mi pedig „meghalunk” ettől. Ezen áll vagy bukik egy

produkció, mert ha a közönség nem hallja, a legjobb poén sem jó. Újratervezés indul!

Délután a büfében a sütik látványa és mennyisége kápráztató. Az összes tanteremben gyerekek öltöznek, a tornateremben pedig egy tűt sem lehetne leejteni. A feszültség a tetőfokára hág, amikor végre a csengetés után felgördül a függöny. És megy minden, mint a karikacsapás, egymás után jönnek a

produkciók: mese, ének, tánc, hangszer és még sok minden más. Utána taps és taps és taps. Persze van, ami nem sikerül tökéletesen, de ez így van az egész életben. A gyerekek boldogok, ha sikerül az előadás és néha elkeserednek velünk együtt, amikor valami nem úgy sikerül, mint ahogy azt szerették volna. Aztán elfogy a sütemény, véget ér az utolsó szám, lemegy a függöny és a gyerekek is hazamennek a szüleikkel. A tornateremben még Pista bácsi vezetésével – aki egyébként karbantartó, de ilyenkor kellékes, zenefelelős és egyszerűen minden – pakolnak a „háttér munkások”, amíg elfogadható rend nem lesz. Ekkorra mi, pedagógusok is megnyugszunk egy kicsit. Ez azonban nem tart sokáig, a hétfőge után újra a gyerekek között állunk és jön az újabb feladat.

Szeretem az iskolát, de néha elgondolkozom azon, mit is jelent az iskola. Csak tanítok és nevelek. Csak tanítok és nevelek?

Vassné Veréb Judit
tanárnő

Szödligeti Iskolás Gyermekéért Alapítvány Köszönetnyilvánítás

Az Alapítvány szervezősége az alábbiakban köszönetét szeretné kifejezni azoknak

- a szülőknak, nagyszülőknak, rokonoknak, akik támogatói jegyet, belépőjegyet vásároltak,
- a bálózóknak, akik a helyszínen a büféből való fogyasztással, tombola vásárlással hozzájárultak a bál bevételéhez,
- a szülőknak, rokonoknak, akik tombolatárgyakat ajánlottak fel,
- a szödligeti kereskedelmi egységeknek, akik ingyen bocsátottak tombolatárgyakat az Alapítvány rendelkezésére, mint:
- a szödligeti boltoknak, akik a büféhez, vacsorához az alapanyagokat beszerzési áron adták, ezzel támogatva a rendezvényt, mint:
- a szülőknak, akik a terem berendezésében, a büfé üzemeltetésében segítettek vagy nagy sikert aratva felléptek,
- a tanulóknak, akik zenei- és tánc tehetségükkel gazdagították a műsort,
- a nyolcadik osztályos tanulóknak, akik kedvességükkel és segítőkészségükkel kitűnő házigazdái voltak a bálnak nagyban hozzájárulva annak sikeréhez,

és mindenkinek aki bármilyen formában hozzájárult ahhoz, hogy a bál bevételéből az Alapítvány képes volt a kitűzött célként megjelölt számítástechnikai eszközöket megvenni.

Köszönettel: A bál szervezősége

ALSÓS FARSANG AZ ISKOLÁBAN

Február első péntekén ismét zsúfolásig megtelt iskolánk tornaterme. Az immár hagyományosnak számító farsangi jelmezbálra már hetekkel előtte elkezdődött a készülődés. A jelmezek elkészítésében a legkisebbeknek még a szülei ügyes kezeikre van szükségük, de a nagyobbak jelmezeinek a kiválasztásában már a diákok döntése és keze munkája jelenti a nagyobb részt. A kreatív, szellemes ötletek által meglevenedtek többek között a lányok által választott tavasztündérek, a virágok, az állatok, a fiúk által kedvelt katonák, rendőrök, seriffek. Bár történt „jelmezcsere” is, 4. a osztály fiúi pomponos lányokként szurkoltak a lányok foci meccsén. Különleges volt az idei farsang díjazása, mert a zsűri szerepét a közönség vette át, így az ő hangos tapsaikkal buzdították a jelmezeseket, akik közül mindenki nyertes lett. Az ajándékok kis állatfigurák voltak, melyet minden beöltözött jelmezes tanuló megkapott. Így nem az egymás legyőzésén volt a hangsúly, hanem a jókedven, a vidámságon. Ezt erősítette a felvonulást követően a fergeteges táncbál, melyet Ónodiné Csécsi Kata néni vezetett a gyerekek nagy örömeire.

FELSŐS FARSANG

Felsős tanulóink osztályonként két téma közül választhattak. Érdekes, ötletes jeleneteket és táncokat is láthattunk tőlük. Például „igazi” ökolívó mérkőzésem is részt vehettünk, melyet zenei kísérettel adtak elő. A nyolcadikos tanulók a szervezésben és a hangosításban segítettek.

Kápolnainé Dégi Lívია

Változások az iskolafenntartási rendszerben 2013-tól

A jogszabály szerint 2013-tól a *Klebersberg Kunó Intézményfenntartó Központ (KLIK)* lett a fenntartója a Sződligeti Gárdonyi Géza Általános Iskolának.

A KLIK feladata:

- az iskolák szakmai irányítása (tantárgyfelosztás: tantárgyak, óraszámok; pedagógusok és a pedagógiai munkát közvetlenül segítők ki-nevezése stb.),
- gazdasági-pénzügyi irányítás (az iskolavezetése nem hozhat pénzügyi elkötelezettséggel járó döntéseket),
- törvényességi és szakmai felügyelet.

Az önkormányzatra hárul az épület üzemeltetése, rezsizsám-lák fizetése, takarítás és az étkeztetés megszervezése.

A felsoroltakból is jól látható, hogy az iskola szakmai és gazdasági önállóságának mértéke jelentősen megváltozott, s ez együtt járt egy sor döntési jog-sítvány átadásával.

A váci tankerület igazgatója *Günther Miklósné*.

Egyeztetés után a tankerületi igazgató asszony elmondta, hogy a váci tankerület mindent elkövet azért, hogy a korábbi évekre jellemző fakultatív programok, népművészeti versenyek, úszásoktatás, ebben a tanévben se maradjanak el Sződligeten, ezért a KLIK finanszírozza ezeket a programokat.

Juhász Béla
polgármester

Megtartó erő

Idén, március 2-án 19. alkalommal rendezte meg a Gárdonyi Géza Általános Iskola a Dunakanyar Népművészeti Versenyt.

Csodával határos, hogy egy rendezvény, amit soha nem támogattak dús-gazdag mecénások, többen inkább gáncsoltak, mint segítettek, évtizedekig fennmaradt, és változatlanul népszerű szűkebb pátriánkban.

Miből táplálkozik az a lelkesedés, ami évről évre mozgásba lendíti a szervező pedagógusokat, a felkészítő tanárokat és a jelentkező versenyzők népes taborát? Mi ad erőt ahhoz, hogy az újabb és újabb akadályokat megpróbálják legyőzni? – Idén, például a fenntartóváltásból eredő bizonytalanságot és a szabályozók által lehetetlen-né tett nehéz pénzügyi helyzetből adódó eszköztelenséget?

Gáspár Ágnes igazgatónő nyitóbeszédéből megtudhattuk, hogy ebben az évben már komolyan fontolgatták a rendezők, hogy feladják a szélmalom-harcot, DE NEM TEHETTÉK MEG, mert, ahogy elkezdtek fújdogálni a tavaszi szelek, és ahogy közelgett a Dunakanyar Népművészeti Verseny ideje egymás után jelentkeztek a felkészítő pedagógusok, és megszokott természetességgel nevezték sorban a szülő és kiscsoportos énekeseket, a mesemondókat, a népi táncosokat és a hangszeres muzsikusokat. tizenhét intézményből versenyző szerepelt a különböző kategóriákban.

Hát, lehet 250 lelkes, népi kultúra iránt elkötelezett gyereknek azt mondani, hogy ne gyertek? Lehet a pedagógusoknak azt üzeni, hogy maradjatok otthon, nincs lehetőség arra, hogy megmutassátok magatokat, a fáradtságos tanulás eredményét? Lehet megfosztani egymást attól az örömtől, hogy élvezzük azoknak a gyerekeknek az előadását, akik szép népdalokat énekelnek, tudnak mesélni úgy mint nagyszüleik vagy dédszüleik, ismerik a régi magyar táncokat, a furulya, sőt a duda is megszólal a kezükben?

A sződligeti általános iskola pedagógusai ilyet soha nem tennének. Hiszen ők maguk elkötelezett hívei a hagyományápolásnak. Az iskola képzési profiljában Talentum Alapfokú Zene-és Táncművészeti Iskolával együttműködve szerepel a zenei és táncképzés. Pedagógiai programjukban egyik célkitűzésükként fogalmazzák meg a néphagyományok ápolását és megis-

merítését diákjaikkal. Az iskola ad otthont annak a táncháznak, amelyben a falu apraja és nagyja.

A XIX. Dunakanyar Népművészeti verseny eredményhirdetésének hangulata őket igazolta. A zsűritagok (művészek, művészetpedagógusok, hagyományterjesztők) csaknem minden kategóriában kiemelkedően színvonalasnak tartották a produkciókat. A gyerekek kitörő örömmel ünnepelték saját maguk és társaik sikerét. Bár tárgynyereményeket csak kevesen kaphattak, mindannyian élményekkel gazdagon megrakodva térhettek haza, egy vidám hangulatú, tavaszváró nap után.

Bízunk benne, hogy nem csak a lelkesedés, a mások iránti felelősségérzet tartotta meg ezt a szép kezdeményezést, hanem a kultúránk iránti szeretet, ami mindannyiunkba, akik ott voltunk mélyen beivódott és a versenyző gyerekeket is áthatotta.

Bízunk benne, hogy a jövőben is lesznek támogatói ennek a rendezvénynek, akiket hasonló érzelmek és elkötelezettségek motiválnak.

Bízunk benne, hogy jövőre a 20. alkalommal is együtt örülhetünk annak, hogy egy gazdag kulturális örökség örököi, ápolói, és tovább adói vagyunk.

Kmettyné Balogh Zsuzsa

A Gárdonyi Géza Általános Iskola eredményei a XIX. Dunakanyar Népművészeti Versenyen (2013. márc. 2.)

Néptánc kategória: szóló
I. hely: Kröel-Dulay Gáspár 3. osztály
II. hely: Bloch Marcell 7. o.

Néptánccsoport:
II. hely Csipkebogó néptánccsoport

Népi hangszer:
II. hely: Csipkebogó citerazenekar

Mesemondás:
II. hely: Belák Dorottya 3. o.
III. hely Czombos Gergely 4. o.

Népdaléneklés:
Szóló: II. hely: Puskás Réka 2. o.
Kiscsoport: II. hely: Nefelejcs csoport
Szabolics András 2.o.
Kröel-Dulay Gáspár 3. o.
Podhánszky Bálint 3. o.
Puskás Petra 4. o.

Sződliget csatlakozik 2013. április 22-én a

FÖLD NAPJA

alkalmából megrendezésre kerülő
Országos Szeméthyűtési Akcióhoz.

Várjuk a környezetére igényes és a környezetéért tenni akaró embereket április 21-én (vasárnap) de. 10 órára az Üveg-ház étterem melletti kis réten. Az akció keretében kitakarítjuk az Duna partot és a 2-es út melletti árkokat. A szeméthyűtéshez biztosítjuk a szükséges műanyag zsákokat, láthatósági mellényeket és kesztyűket. Kérjük, jelezzék, hány főre igénylik a felszereléseket a Polgármesteri Hivatalban ügyfél-fogadási időben, vagy e-mailen a polgarmester@szodliget.hu címen.

Elektronikai hulladék gyűjtés tartunk, amelynek időpontja április 27., szombat.

Leadható cikkek:

Nagyméretű háztartási berendezések (mosógép, hűtőszekrény, ventilátor, mosogatógép).

Kisméretű háztartási berendezések (porszívó, gyorsforraló, konyhai robotgép, kávéfőző).

IT és telekommunikációs berendezések (számítógép, nyomtató, telefonkészülék, fax, mobiltelefon).

Szórakoztató elektronikai berendezések (rádió, TV, hifi torony, DVD lejátszó, házimozsi).

Akkumulátor, szárazelem.

Polgármesteri Hivatal elérhetőségek

Cím: 2133 Sződliget, Szent István út 34–36.
u.a.
Telefon: 06-27/590-095, 06-27/590-096
Telefon/fax: 06-27/590-236
E-mail: polgarmester@szodliget.hu
Web: www.szodliget.hu

Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadási rendje

Hétfő: DE: 8.00–12.00 DU: 13.00–17.30
Kedd: NINCS
Szerda: DE: 8.00–12.00 DU: 13.00–16.30
Csütörtök: NINCS
Péntek: DE: 8.00–12.00 DU: NINCS

Sürgősségi telefonszámok

Győrfy Szabolcs körzeti megbízott
06-20/917-2558

Kovács István polgárőrség
06-30/621-4719

Gyepmesteri feladatok:
Zöld Menedék Állatvédő Alapítvány
06-20/424-5367 vagy 06-27/313-284

KÉZMŰVES TÁBOR SZŐDLIGETEN 2013. június 17–22-ig és augusztus 5–10-ig

Sződligeten ismét kézműves tábort rendezünk. A tábor ideje alatt megismerkedhettek a különböző kézműves mesterségekkel, a készített tárgyak saját tulajdonotokká válnak. Mesterségek, melyeket ajánlunk:

- bőrművesség,
- agyagművesség,
- ruha-kiegészítők (fülbevaló, nyakdísz, karkötő) készítése,
- batikolás (megunt, régi pólóból újat varázsolhatsz!),
- gipsz öntés, -festés, saját arc maszk készítése és festése,
- a gyerekek személyiségére – születési dátumuk alapján – szabott, egyéni tárgy készítése.

A kézműves foglalkozásokat kézműves mester-oktató, egyéb foglalkozásokat sokéves tapasztalattal rendelkező mérnök-tanár tartja.

A foglalkozásokat egyéb programok is tarkítják:

- JÁTSSZUNK MOZIT! Végig kísérjük a folyamatot, hogyan lett a fotóból játékfilm! Mindezt sok-sok játékos eszközzel, melyeket ki is próbálhatsz!

- Görög népszokások, görög tánctanulás.

- Legyezős horgászat a tavon, műlégykészítés.

- Ismerkedünk az indián kézművesekkel, népszokásokkal.

Táborzárás TÁBORTŰZ mellett.

A tábor helyszíne egy nagy kert, ahol kézműves oktató műhelyek állnak rendelkezésre.

Korhatár 4 éves kortól...

Egyéb szolgáltatás: meleg ebéd és uzsonna, igény szerint szálláslehetőség (akkor reggeli és vacsora is)

Érdeklődni és jelentkezési lapot kérni lehet:

Bíró Ferencné: +36-30/2700-989 vagy kozakjudit@yahoo.ca email címen.

Jelentkezési határidő: 2013. május 31. (Helybiztosítás a jelentkezés sorrendjében történik)

Költség:

– a nyári 6 napos táborok 15.000 Ft/fő, 3 fős család esetén 14.000 Ft/fő;

– ott alvás esetén 18.000 Ft/fő

– lehetőség van egy-egy napra való jelentkezésre is, ebben az esetben az adott nap technikájának függvényében állapítjuk meg a részvételi díjat.

A jelentkezési lap kitöltésével egyidejűleg 3.000 Ft előleg megfizetését kérjük, helyfoglalásként, mely a tábor költségéből levonásra kerül.

EGY KATTINTÁS

Az ember, számítógép előtt ülve, még ha sürgős-fontos munkát is végez, bizony hajlamos időnként el-elkalandozni a neten. Ehhez a kis kikapcsolódáshoz szeretnénk tippeket adni, szerintünk értékes és érdekes honlapok bemutatásával. Csupán egy kattintás, és...

Online nyelvtanuláshoz

A <http://www.5percangol.hu> angol nyelvet tanulók, illetve gyakorolni akarók számára nyújt rövid, szórakoztató, INGYENES anyagokat. Nyelvtani összefoglalók, szókinccs fejlesztő gyakorlatok, nyelvvizsgára felkészítő segédletek, gyerekeknek érdekes feladatok, hanganyagok – mind-mind hozzáférhető az oldalon.

Bárkitől, bármit, bárkinek – szívességből

Nem csak tárgyakat, de bármilyen szívességet (szállítást, tanácsadást, oktatást, akármit) lehet felajánlani illetve kérni ezen az oldalon. Sőt, a közösségszervezésben is részt vehet, akinek kedve támad. <http://szivessesg.net/>

Nem mindegy, mit eszünk, mit veszünk

A www.tudatosvasarlarlo.hu oldalt a Tudatos Vásárlók Egyesülete működteti. Céljuk az etikus, környezetileg és társadalmilag tudatos vásárlás segítése. Termékteszteket, fogyasztóvédelmi tanácsokat, praktikus ötleteket tesznek közzé folyamatosan frissülő honlapjukon. Biztosan mindenki talál a maga számára hasznosat itt.

TAVASZI LAKÁSÉPÍTÉSI/VÁSÁRLÁSI LAKÁSFELÚJÍTÁSI/KORSZERŰSÍTÉSI HITELEKCIÓ

A Dunakanyar Takarékszövetkezet 2013. március 18-tól visszavonásig HITELEKCIÓT indít, kizárólag lakóingatlan-fedezettel meglévő és új ügyfelei részére az alábbiak szerint:

A hitel összege:

Lakásépítés/vásárlás esetén
nincs maximalizálva, de saját erő szükséges!

Lakás korszerűsítés/felújítás esetén
max.: 2 millió forint, SAJÁT ERŐ NÉLKÜL!

A hitel kamata: 6 havi BUBOR + 3,5 %
KEZELÉSI KÖLTSÉGMENTESEN
Egyéb díjak és költségek a Kondíciós listánk szerint

A jelen tájékoztatás nem teljes körű, a további részletekről érdeklődjön az alábbi Kirendeltségeinkben:

2133 Sződliget, Dr. Kemény József u. 30. Telefon: 27/352-617
2134 Sződ, Dózsa György u. 102. Telefon: 27/388-519
2131 Göd, Pesti út 93. Telefon: 27/345-145
2132 Göd, Ady Endre u. 8. Telefon: 27/345-008

Ehető virágágyások Todmordenben

A Lancashire és Yorkshire határán található Todmorden csak első látásra hétköznapi hely – az utcán sétálgatva érdekes minden zöldfelületet közelebről is szemügyre venni! Az útszéli virágládákban, virágágyásokban, a fák körül és a parkok szélén, de még a buszmegálló mellett is különféle zöldségek, gyógynövények és fűszerek, hagyma és saláta nő, málna terem.

Pam és Mary, két elszánt „zöldségaktivista”, eleinte engedély nélkül fogott neki az elhanyagolt területek beültetésének. Ellenállásba nem ütköztek – talán azért sem, mert nem öncélú volt a kezdeményezés: az ágyásokból a kezdetektől bárki szedegethetett magának egy főzésre valót.

A két hölgy mozgalmat indított: egyrészt igyekeznek az általuk „propaganda ágyásoknak” tartott földdarabokkal ráébreszteni az embereket arra, hogy a rengeteg kihasználatlan területtel érdemes kezdeni valamit, de ennél valamivel konkrétabb céljuk is van: 10 éven belül teljesen önellátóvá szeretnék tenni a várost, már ami a zöldségtermesztést illeti.

A szemléletváltás elkezdődött, ma már az önkormányzat is mellettük áll.

Ehető zöldek a vasútállomáson

A kezdeményezés oldala és a képek forrása:
<http://www.incredible-edible-todmorden.co.uk/>

A film megtekinthető:

<http://www.youtube.com/watch?v=az3m5ewU9Us&feature=related>

Forrás:

http://kislabnyom.hu/sites/default/files/letolt/27.kislabnyom_hirlevel_2011okt28.pdf

Miről beszélünk, ha versekről beszélünk?

Mindjárt itt a Költészet Napja. Aki van annyira elszánt, hogy hajlandó háromnegyed órát áldozni az életéből a költészetéről való gondolkodásra, az mindenképpen nézze meg a *versmob 0411* című dokumentumfilmet. Élmény, ahogy huszonéves fiatalok faggatnak gyakorló költőket írásról, olvasásról, ihletről, a szavak hatalmáról...

<http://vimeo.com/22231588>

Folyt. köv. és szívesen fogadunk honlap-ajánlókat erre az email címre: lennadingiben@mailbox.hu

„Mit kerestek a holtak
között az élők?
Nincs itt, hanem feltámadt.”
Lukács evangéliuma 24,5-6

**A FELSŐGÖD-ALSÓGÖD-
SZŐDLIGETI
REFORMÁTUS
TÁRSEGYHÁZKÖZSÉG
2013. ÉVI
FELTÁMADÁS-ÜNNEPI
RENDJE**

**Március 24.
VIRÁGVASÁRNAP
8.00 Sződliget
9.30 Felsőgöd
11.00 Alsógöd**

**Március 28.
NAGYCSÜTÖRTÖK
18.00 óra**

**Közös Istentisztelet a Sződligeti
Ref. Templomban**

**Március 29.
NAGYPÉNTEK
9.30 óra**

**Közös Istentisztelet a Felsőgödi
Ref. Templomban**

18.00 óra

**Közös Istentisztelet a Felsőgödi
Ref. Templomban**

**Március 30.
NAGYSZOMBAT
18.00 óra**

**Közös Istentisztelet az Alsógödi
Ref. Templomban**

**Március 31. – Április 1.
HÚSVÉT VASÁRNAP
ÉS HÉTFŐ**

**Mindkét nap Úrvacsorás
Istentiszteletek
8.00 Sződliget
9.30 Felsőgöd
11.15 Alsógöd**

**Áldott Ünnepeket Kívánva
Mindenkit Szeretettel Várunk!**

**Esetleges változások miatt
látogasson el honlapunkra:
www.alsogod.hu**

Mindennapi hagyomány

MÁRCIUS-ÁPRILIS

Március – böjtmás hava

A régi rómaiaknál az év első hónapja március volt – de márciust a hadba vonulás időszakának is tartották. Innen a hónap elnevezése is: a harcias természetű Mars isten volt a névadó. Március régi magyar neve böjtmás hava, ami a húsvét előtti nagyböjt második hónapjára utal. A nagyböjt legnagyobb része általában erre a hónapra esik.

Az ősi Rómában az új évet március Idusán, 15-én köszöntötték – de a hónap többi ünnepe mind a hadba vonulással, a hadi készülődéssel volt kapcsolatos. A magyar hagyományokban a böjtmás hava mellett szokás volt a Kos havának is nevezni márciust – a 21-i tavaszi napéjegyenlőségre, illetve az akkor kezdődő csillagászati év első hónapjára utalva.

Gyakran márciusra húzódik a vízkeresztkor kezdődő és húshagyó keddig tartó farsang farka, a legnagyobb karneválok, farsangi mulatságok időszakára. A húshagyó keddet követő napon, hamvazószerdán kezdődik a nagyböjt, ami húsvét előtt negyven napig tart. Húsvét mozgó ünnep lévén akár április 25-ére is eshet, ilyenkor hamvazószerda dátuma március 10.

Március a tavaszvárás, a jó idő beköszöntének hónapja – erre utalnak az időjós napok is. Ildikó napja (március 10.) még hosszú hideggel fenyeget: „ha ezen a napon fagy, negyven napig el nem hagy”. Két nappal később pedig „ha Gergely megrázza a szakállát, még áprilisban is hó lesz.” Tizennyolcadika Sándor napja, aki Józseffel és Benedekkel együtt hoz zsákban meleget.

Igaz, hogy a csillagászati év, a tavasz 21-én kezdődik, amikor a nappalok hosszúsága éppen beéri az éjszakákét, mégis, a néphagyomány 24-ére, a „harmatszedés napjára” teszi az igazi tavasz kezdetét. Huszonötödike, Gyümölcsoltó Boldogasszony napja fontos vallási ünnep: Jézus Krisztus fogantatásának napjaként tartja számon a katolikus egyház. (Éppen kilenc hónapra vagyunk ilyenkor december 25-étől, Jézus születésnapjától.) A naphoz kötődő népszokás a búzaszentelés.

Húsvét legkorábban március 22-ére eshet, így ha nem is túl gyakran, de március Jézus feltámadásának, a legnagyobb egyházi ünnepek egyikének hónapja is. A húsvétal együtt mozognak az ahhoz kötődő ünnepek is – így például a húsvétot megelőző Virágvasárnap, a barkaszentelés ideje.

Április – Szent György hava

A hónap keresztény hagyomány szerinti névadójára 24-én emlékezünk – de előfordul a Tavaszho vagy a Szelek hava megjelölés is. A rómaiak Venus etruszk neve után (Apru) sorolták áprilisként a naptárba ezt a hónapot, más értelmezés szerint viszont április az „aperire” – kinyitni, feltörni – igéből eredeztethető, utalva ezzel a természet kinyílásának, a termőföld feltörésének időszakára.

A hónap szokásai, hagyományai már a rómaiak óta szorosan összefüggnek a természet újraéledésével, és az ehhez kötődő tennivalókkal. Ebben a hónapban kezdődnek a földeken a tavaszi munkák, sárkányölő Szent György napja pedig évszázadok óta a marhák (és egyéb ridegtartásra szoktatott lábasjóságok) szabad legelőre hajtásának az ideje. Április 25., Szent Márk napja a búzaszentelés hagyományát őrzi – keresztény szokás szerint vagy ezen a napon, vagy az ehhez közeli vasárnapon búzaszentelő körmenetet tartanak, de valójában pogány eredetű népszokásról van szó. Bár a népnyelv búzaszentelésről beszél, mindenféle vetést, fákat és szőlőket is szokás ilyenkor megáldani.

A hónap a bolondok napjával kezdődik – április bolondja az, akit elsején becsapnak, rászednek, megréfnak, aztán meg jól kinevetnek... A szokás eredete bizonytalan, csupán feltételezésekre hagyatkozhatunk. Talán a tavaszkezdethez kötődő vidám kelta népszokásból maradt fenn, talán egyszerűen csak a hónap szeszélyes voltára utal. Az viszont biztos, hogy szerte Európában tartja magát a szokás, ismerik például a franciák, angolok, németek is.

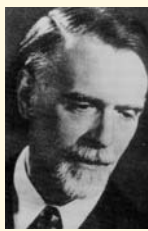
Ennek a hónapnak is megvannak az időjós napjai – gyakran termésjóslással összefonódva. Vilmos napján, 6-án „ha esik az eső, szűk lesz az esztendő”. Tibor 14-én jó esetben igazi tavaszt hoz: „ha virágos a cseresznyefa, virágos lesz a szőlő is”. A hónap vége felé, 28-án pedig: „ha Vitális didereg, tizenötösör lesz még hideg”. (A legtöbb mai naptárban Valéria szerepel ezen a napon, de ekkor ünneplik névnapjukat a Vitálisok is – már ha egyáltalán akad manapság viselője e latin eredetű férfinévnek.)

TUDJA-E, HOGY...?

ÉVFORDULÓNAPTÁR

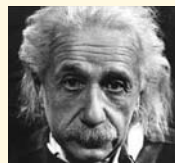

• **335 éve, 1678. márc. 4-én** halt meg Antonio Lucio Vivaldi olasz zeneszerző, hegedűművész. Néhány műve: Dareiosz megkoronázása, Griselda, Négy évszak (született 1741. július 28.)

• **46 éve, 1976. márc. 6-án** hunyt el **Kodály Zoltán** háromszoros Kossuth-díjas magyar zeneszerző, zenetudós, zeneoktató, népzenekutató, az MTA tagja. Legismertebb művei: Hány János, Székelyfőnök (daljátékok), Psalmus Hungaricus, Budavári Te Deum, 147 kórusmű, pedagógiai művek, 333 olvasógyakorlat, Bicinia Hungaria, Ötfokú zene.

• **134 éve, 1879. márc. 14-én** született **Albert Einstein** (Ulm, Württemberg, Németország †Princeton, New Jersey, USA, 1955. április 18.) elméleti fizikus; tudományos és laikus körökben egyaránt a legnagyobb 20. századi tudósoknak tartják. Ő fejlesztette ki a relativitáselméletet és nagymértékben hozzájárult a kvantummechanika, a statisztikus mechanika és a kozmológia fejlődéséhez. 1921-ben fizikai Nobel-díjjal jutalmazták „az elméleti fizika területén szerzett érdemeiért, különös tekintettel a fényelektromos jelenség törvényszerűségeinek felismeréséért”.

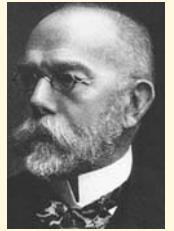
• **165 éve, 1848. március 15-én** kezdődött az **1848–49-es forradalom és szabadságharc**, Magyarország újkori történetének egyik meghatározó eseménye, a nemzeti identitás egyik alapköve. Társadalmi reformjaival a polgári átalakulás megindítója, önvédelmi harcával a nemzeti mitológia részévé vált. Szerves része volt az 1848-as európai forradalmi hullámnak, azok közül viszont lényegében egyedül jutott el sikeres katonai ellenállásig. Eredményességét mi sem mutatja jobban, mint hogy csak a cári Oroszország beavatkozásával lehetett legyőzni, amelynek soha ekkora hadserege addig nem járt még külföldön.

• **224 éve, 1789. márc. 16-án** született **Georg Simon Ohm** (Erlangen, †München, 1854. július 6.) németfizikus és matematikus. Az általa felfedezett és róla Ohm-törvénynek nevezett fizikai törvényszerűség, amely egy elektromos vezetékszakaszra átfolyó áram erőssége és a rajta eső feszültség összefüggését adja meg.

• **119 éve, 1894. márc. 20-án** hunyt el **Kossuth Lajos** (Torino). Udvardi és kossuthfalvi Kossuth Lajos (szül. Monok, 1802. szeptember 19.) államférfi, a Batthyány-kormány pénzügyminisztere, a Honvédelmi Bizottmány elnöke, Magyarország kormányzó-elnöke. A nemzeti függetlenségért, a rendi kiváltságok felszámolásáért s a polgári szabadságjogok biztosításáért vívott 19. századi küzdelem egyik legnagyobb alakja, a magyar szabadságharc szellemi vezére. Máiig egyike azoknak, akik a magyar nép emlékezetében leginkább megtestesítik az 1848–1849-es forradalmat és szabadságharcot Széchenyivel és Petőfivel együtt.

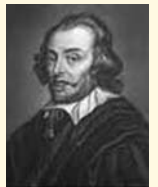
• **21 éve, márc. 24. a tuberkulózis világnapja.** Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 1982-ben döntött megtartásáról annak emlékére, hogy 1882-ben ezen a napon jelentette be **Robert Koch** a tuberkulózis baktériumának felfedezését. A világon évente 1,6–1,8 millió ember hal meg ebben a rég legyőzöttnek hitt betegségben, s több mint kilencmillió új fertőzést regisztrálnak. A világnépesség harmada, mintegy kétmilliárd ember fertőződött a tbc kórokozójával, szerencsére azonban az emberek többségének immunrendszere sakkban tudja tartani a kórokozót. A tuberkulózis kezelés híján halálos is lehet, viszont a kezelt beteg (a gyógyuláshoz féléves szigorú gyógyszeres kezelés szükséges) 1-2 hónap múlva már nem terjeszti a betegséget. Hazánkban évente kétezer új tbc-s beteget regisztrálnak.

• **229 éve, 1784. március 27-én** született **Kőrösi Csoma Sándor**, sz. Csoma Sándor (Csomakőrös, †Dardzsiling, 1842. április 11.), saját szavaival: Székely-Magyar Erdélyből („Siculo-Hungarian of Transylvania”), nyelvudós, könyvtáros, a tibetológia megalapítója, a Tibeti-Angol szótár megalkotója.

Síroszlopára Széchenyi István a következő szöveget vésette: „Egy szegény árva magyar, pénz és taps nélkül, de elszánt kitartó hazafiságtól lelkesítve – Kőrösi Csoma Sándor – bölcsőjét kereste a magyarnak, és végre összeroskadt fáradalmi alatt. Távolságától alussza itt örök álmát, de él minden jobb magyarnak lelkében.”

• **435 éve, 1578. április 1-jén** született **William Harvey** (Folkestone, Kent, †Hampstead, 1657. június 3.) angol orvos, sebész, anatómiatanár. Legfontosabb érdeme, hogy elsőként írta le pontosan és részletesen a **vérkeringés** rendszerét, megállapítva a **szív** vérkeringésben betöltött szerepét.

• **76 éve, 1927. április 1-jén** született **Puskás Ferenc, Purczeld** (Budapest, †Budapest, 2006. november 17.) olimpiai bajnok és világbajnoki ezüstérmes magyar labdarúgó, edző, az Aranycsapat kapitánya, a Nemzet Sportolója. Közismert becenevén **Puskás Öcsi**, Spanyolországban **Pancho**.

• **49 éve, Magyarországon** 1964 óta **József Attila** születésnapján, **április 11-én** ünneplik a **magyar költészet napját**. Ebből az alkalomból minden évben irodalmi előadóestekkel, könyvbemutatókkal, költőtálalkozókkal és versenyekkel tisztelegnek a magyar líra előtt.

„Nem emlékszem, hogy én írjak verset,
de úgy látom, emlékszem, hogy vers
írásom. Különböző megpróbáltatás a világ
gyömbölgénye.”

Összeállította: Báli Péterné

SZŐDLIGET TERÜLETÉNEK TÖRTÉNELMÉBŐL

15. AZ OSMÁNOK URALMA

Az oszmánok (törökök) két szakaszban uralták Sződliget mai területét. Az első szakasz 1541-től Buda, Pest és Vác Szulejmán szultán csapatai általi megszállásától 1595-ig tartott, amikor a keresztény seregek visszafoglalták Vácot. A második szakasz 1620-tól – amikor a budai pasa elfoglalta Vácot – 1686-ig a keresztény seregek felszabadító hadjáratáig tartott.

Az oszmánok Sződliget mai területét a budai szandzsákon (tartományon) belül a váci, majd a pesti nahijébe (járásba) osztották be. A környező várakba többségében bosnyák katonaság került, melyeket janicsárok (keresztény gyerekekből képzett katonák) és rác (többségében ortodox keresztény szerb) „fizetetlen önkéntesek” egészítették ki. Buda és Pest lakossága többségében szintén bosnyák volt, de jelentős volt a szegényebb rétegekben a rác, zsidó és cigány népesség is. A magyar lakosság létszáma kezdetben jelentős volt, de arányuk folyamatosan csökkenve az időszak végére már nem kimutatható. Vác lakosságának döntő hányada viszont végig magyar volt. A megmaradt környező falvak (Sződ, Dunakeszi) lakossága végig magyar volt, a népességük eleinte csökkent, majd folyamatosan nőtt és csak az időszak végén csökkent ismét.

Az oszmán tisztviselők 5–10 évenként összeírták a településeken a birtokosokat, családfőket, nőtlen férfiakat (mindezek származását, vallását), valamint az állatokat és terményeket is. Így tudjuk, hogy Göd pusztá ráják (keresztény lakosság) nélküli volt. A birtokosa 1546-ban Haszán tímár-birtokos volt, 1554-ben Halil bég Ahmed

szpáhinak adta, míg 1559-ben Mehmed bin Musztafa tímár-birtokosé, majd 1562-ben szultáni hász-birtok volt. (A tímár-birtok: a szpáhik részére katonai szolgálattért adott alacsony jövedelmű birtok, a hász-birtok: magánbirtok. A szpáhi: kivételezett helyzetű zsoldos, vagy adománybirtokkal jutalmazott lovas katona.) A birtokot Sződ falu és Vác város lakosai szántják-vegtik, és réjtjét kaszálják.

1559-ben feljegyezték, hogy az elmenekült Paksi János romos kétkerekű malmát a Gül Baba kolostor derviseinek adassék illeték befizetése mellett. Gül Baba és általában a mohamedán egyházi személyek török származásúak voltak. Ő feltehetően kolostorát már 1541-ben megalakította és ma is szentként tisztelik, sírja (türbéje) és szobra Budán a Rózsa-dombon van. A dervis kolostor a türbétől lejjebb a Gül Baba és Török utcák kereszteződésénél állt és legalább 60 dervisnek adott otthont, valamint zarándokok és vándorok vallásgyakorlására, illetve ingyenkonyhájául szolgált.

Sződ 1546-ban Ibrahim tímár-birtokosé, majd szultáni hász-birtok volt. A faluban összeírt családfők, illetve nőtlen férfiak száma 1546-ban 30 és 27, 1559-ben 40 és 42, 1562-ben 47 és 35, 1580-ban 49 és 20, 1590-ben 49 és 23 volt. Az összeírt sertések száma 14 és 164, a bárányoké 10, a méhkasoké 5 és 125 között volt. A falu a terményei után búza, len, lencse, bab, káposzta, vörös- és fokhagyma, széna, tűzifa és hordó adót is fizetett. Adót kellett fizetni a kapuk, a malomkerekek száma, a templom, a bitang jószág és a menyasszonyok után is. A falu a felszabadító harcok következtében megfogyatkozott és mindössze 4 családot írtak össze 1686-ban.

Az oszmán tisztviselők 1620 után nem végeztek összeírást, hanem a továbbiakban az 1590-es adatokkal számoltak. Összességében megállapítható, hogy az oszmán hatalomnak nem állt érdekében ezen a vidéken a lakosság elűzése és túl adóztatása sem, így ennek érdekében bizonyos szintig együttműködtek a keresztény hatóságokkal, birtokosokkal és egyházakkal is.

Gül Baba szobra
Budán

Szpáhi
lovas katona

KÜLÖNLEGES GYÜMÖLCSFÁK

KIVI

Tavasszal, amikor a kertet újra birtokba vesszük, sokszor felmerül a kérdés: akarunk-e új fákat telepíteni? Ha a válaszuk igen, akkor akár díszkertünk van, akár kisebb gyümölcsösünk, érdemes szétnézni a különlegességek kínálatában is. Léteznek olyan gyümölcsfák, amelyek nem túl elterjedtek felénk, pedig megélnék a hazai klimatikus viszonyok között. Milyen klassz lenne a vendégeket mondjuk egy-két szem saját termesztésű kivivel kínálni.

Bár déligyümölcsként ismert, jó a téltűrése, és a mérsékelt égövön is remekül megél. Tulajdonképpen egy hosszú életű, energikus növekedésű, tekeredő hajtásokkal kúszó cserje. Akár 3 méter széles és 5 méter magas is lehet. A fiatal növények fagyérzékenyek. Ajánlatos ezért a vásárlás utáni első évben nagyobb konténerben tartani, és télen a hajtásokat szalmával takarni. A második évben végleges helyre ültethetjük. Lehetőleg olyan helyre, ami szélétől védett és napos. Általánosságban elmondható, hogy a szőlőtermesztéshez hasonló körülményeket és gondozást igényel. Mivel kúszónövény, támrendszerre van szüksége, és az idősebb növényeket rendszeresen metszeni kell. Ha jó termést szeretnénk, ne sajnáljuk tőle a vizet. A virágzási ideje május vége felé kezdődik, termést pedig szeptember végétől hoz. A gyümölcsöket hűtőszekrényben öt-hat hónapig is tárolhatjuk.

*Örömteli kertészkedést
mindenkinek!*

Bátonyi Pál

RÖVID HÍREK

ÖkoKÉPzés

Egyszer sikerült visszatartani a családot, hogy mielőtt kikapkodnánk a bonbonosdoboz tartalmát, nézzük meg, mi is lapul a dobozban.

Számos termék kapható igen csinosnak gondolt csomagolásban, aminek célja sokszor pusztán annyi, hogy meggyőzzenek arról, többet vettünk/kaptunk, mint ami a termék tényleges tartalma. Óriási dobozok, papírral, műanyaggal kibélelve növelik az összehatást, anélkül, hogy a lényegi részből egy grammal is többet kapnánk.

Mi is itt a probléma?

Egyfelől az átverés: akárhogy is nézzük, itt az eladó/for-galmazó azzal hiteget, ami nem valós, hogy „tetemes” mennyiséget ad el, mert arcpirító lenne az a kevéske, amit ténylegesen kapunk a pénzünkért. De ha csak ennyi lenne, az még el is megy.

Elgondolkodtak-e vajon, mennyit is „dob rá” a csomagolás a termék árára?

Egyrészt közvetlenül: hiszen nyilván mi fizetjük meg a csomagolást is, amelyik a felnyitást követően pár perc múlva a kukában landol (jó esetben szelektíven a papírok között a papír, a műanyagoknál a műanyag...).

Ám ennek a szemfényvesztő csomagolásnak számos közvetett ára is a zsebünkre megy: a felesleges és túlzó doboz ha például papírból van: ennek elkészítéséhez kilónként 3 kg fa, akár 700 l (!) víz és 8 kwh energia szükséges! Emellett közel 2000 féle segédanyag is szerepel a papírgyártás során: vegyszerek, fehérítők köztük a környezetre különösen káros klór, ami a hiszen az élőlényeket elpusztítja. A felesleges csomagolás természetesen növeli a szállítást, a kirakodást, az árutér kialakításának, üzemeltetésének (pl. fűtés) költségeit is!

A magyar papírfogyasztás évente körülbelül egy millió fa kivágását jelenti, és ennek közel felét a csomagolás emészti fel!

Fontoljuk meg tehát, hogy érdemes-e saját „megvezetésünket” támogatva ilyen árat is fizetni:

Nem kézenfekvőbb-e ha vásárláskor figyelünk arra, hogy minél kevesebb legyen a csomagolás, és mennél inkább a tényleges terméket vegyük (és fizessük) csak meg.

VÉRADÁS lesz 2013. április 5-én
15–18 óráig a Közösségi Házban.

*Minden régi és új véradót szeretettel várunk
és köszönjük segítségét.*

Kardos Tibor kiállítása Gödöllőn

2013. március 3-án nyílt meg *Kardos Tibor* szobrász és mozaikkép készítő kiállítása Gödöllőn a Művészetek Házában. A kiállítás megnyitóján Telbisz Katalin és Molnár László muzsikált.

SZÓKIRAKÓ

Alkosson minimum 3 betűből álló értelmes szavakat az egymás alatt, mellett, illetve átlósan kötött betűkből!
Pl.: ÁRT

Megoldások száma: 17 db

Megoldások száma: 19 db

Á	O	Z
R	T	Ó
M	É	G

N	E	J
K	E	B
S	L	E

Megfejtéseket lásd a következő oldalon!

Miért oltassam kutyámat, macskámat veszettség vírus ellen?

A veszettség az emberekben és az állatokban is egy heveny lefolyású, **halálos** agy- és gerincvelő-gyulladásban megnyilvánuló betegség.

A WHO adatai alapján a mai napig 55.000 ember hal meg évente veszettségben, 15.000.000 humán oltást adnak megelőzés céljából, amellyel 280.000 ember halálát előzik meg. A halálos esetek 90%-a Ázsiában és Afrikában fordul elő.

Magyarországon 1950. óta 8 emberi fertőződés történt, mindegyik halálos kimenetelű volt. 1995 óta igazolt emberi fertőződés **nem** történt.

De minek köszönhető ez a jó eredmény? Magyarországon az 1930-as évek óta kötelező az ebek veszettség elleni védőoltása, amelynek hatására a háziállatok körében nagyban lecsökkent a fertőzöttség. Majd a világháború után egy újabb járványhullám érte el hazánkat, amelyet a bevezetett közigazgatási intézkedések – eblajstrom, kötelező oltás, kóbor ebek befogása – ismét sikerült csökkenteni.

Napjainkban a diagnosztizált veszett állatok kb. 75%-a róka, 25%-a kutya és macska. A kutyák rendszeres oltása révén, a háziállatok közt 50%-ban a macskák érintettek.

1992. óta bevezették a rókák csalétekkel való, szájon át történő vakcinázását is, így már vannak megyék, ahol évek óta veszett rókát sem találtak. Viszont a határszéleken, főleg az Alföldön még mindig van veszett róka, sőt kutya is, hisz a szomszédos országok védettsége jóval a miénk alatt van.

Hogyan tudunk fertőződni? A vírus a fertőzött állat nyálában van, így kutya-, róka-, macskaharapással, vagy sebészen keresztül nyállal fertőződhetünk. A lapangási idő 3-8 hét (szélsőséges esetekben akár 8 hónap is lehet), idegrendszeri tüneteket okoz és halálos kimenetelű. Marás esetén azonnali szappanos lemosás és fertőtlenítés szükséges, majd forduljunk sürgősen házi orvosunkhoz. Ha a kutya egy éven belül be volt oltva veszettség ellen, akkor nem kell aggódnunk, viszont ha nem, akkor a veszettség gyanúja fennáll, ekkor az orvos hatósági eb megfigyelést és a harapott ember oltását rendelheti el.

Az emberi fertőződés és halálozás számának nullára csökkenése, az 1930-tól fenntartott folyamatos kutya oltásnak köszönhető, mivel emiatt egyre kevesebb a veszett állatok száma országunkban, így egyre kisebb az esélye az ember fertőződésének is.

Szóval kutyánkat, macskánkat a saját és gyermekeink védelmében kell oltatnunk!

dr. Buránszki Barbara
Szödligeti Állatorvosi Rendelő

Varga Attila emlékére

Gyermekeink még általános iskolába jártak, osztály kiránduláson voltunk velük. Ott kezdődött a mi barátságunk. Esténként hosszasan beszélgettünk. Valahogy az első perctől kezdve azonosnak tűntek a gondolataink, elképzeléseink. Persze az évek során voltak nagy vitáink is, de szinte mindig közös nevezőre tudtunk jutni. Az idők során nagyon sokat kirándultunk, szinte zugról-zugra bejártuk a Dunántúlt, aminek a központja Beremend volt. „Szakmai” útjaink során, Beremenden fákat és szőlőt metszettünk, hogy milyen eredménnyel? Hát sok bor nem volt a picében, de jókedvvel csináltuk mindezt. Jókedv, mondom most. Magunk között, kisebb nagyobb társaságban szóvivő voltál. Nagyon kevesen tudtak annyi viccet mesélni, mint Te, ráadásul előadni is sajátos humorral tudtad. Aztán, mint társaságot kedvelő, szerető ember Te is részese voltál a szervezett közéletnek. Korábban Szödliget érdekeit képviselted a Dunakanyar Intéző Bizottságban, majd bekapcsolódtál a helyi közéletbe is. Képviselőként dolgoztál több cikluson keresztül. Emlékszem, mikor először képviselő lettél, megkérdezted – „Mit szólna most apám?” Mert az édesapád az a Varga Imre, aki 1957-től 1959-ig Tanácselnöke volt Szödligetnek. A betegségek persze Téged sem kerültek el, de optimizmusod, jókedved sohasem hagyott el. Talán nem sértek meg semmi szabályt, ha elmondom: legutóbb mikor hazajöttél a kórházból elmentél kiváltani a felírt gyógyszert.

A gyógyszerért kaptál néhány szem gyógyszert. Néztél a gyógyszerre, Misi bácsira. Majd megszólaltál: „Az orvos azt mondta, hogy a felírt gyógyszert életem végéig szednem kell, most meg kaptam néhány szemet. Hát már csak ennyi van hátra?” Ilyen voltál, ezért szeretünk.

Mikor március elsején utolsó utadon elkísértünk ezek jutottak eszembe.

Őszinte barátsággal kívánom, nyugodj békében!

Papp István

SZÓKIRAKÓ megfejtés

Megoldások száma **17 db**: árt, ártó, átég, átér, ért, gém, gót, még, mér, rég, rém, rét, tár, tározó, tér, tor, tré

Megoldások száma **19 db**: beken, bele, beles, belseje, eke, eleje, elken, elseje, jel, jen, kebel, kel, kele, ken, lej, leken, len, les, seb

Sződligeti Vándor Fakanál 2013

(előzetes beharangozó)

A Civilek Sződligetért Egyesület szeretettel és tisztelettel meghív minden érdeklődőt, szervezetet, baráti kört, pártot, intézményt, csapatot az ideai főzőversenyére.

Időpont: 2013. május 1.

Helyszín: Sződliget, Duna-part

A versengés tárgya: tájjelegű ételek.

Szeretnénk, ha olyan ételek készülnének, melyek kapcsolódnak, jellemzőek egy-egy magyarok lakta vidék étkezési kultúrájához.

Pl. székely káposzta, bácskai rizses hús, slambuc, dödölle stb.

Nevezési díj nincs. A szervezés megkönnyítése érdekében kérjük, hogy az indulni kívánó csapatok tájékoztassák a szervezőket április 26-ig az indulási szándékukról az alábbi elérhetőségeken:

- somogyiistvan@upcmail.hu
- www.cisze.hu
- mobil: +3620-9120596
- +3627-353-739, ez egyben fax is.

A Vándor Fakanalat sződligeti csapat kaphatja, de szívesen várjuk más települések csapatait is. Résztvételüket különdíjakkal jutalmazzuk. A verseny kiválóan alkalmas csapatépítésre. Zsűri: még szervezés alatt.

Program:

- Gyülekezés, helyfoglalás: 8.00–9.30 óra között
- Megnyitó: 9.30-kor
- Májusfa állítás: kb. 9.45-kor
- Főzés megkezdése: 10.00 órakor
- Eredményhirdetés: kb. 13.00-13.30-kor

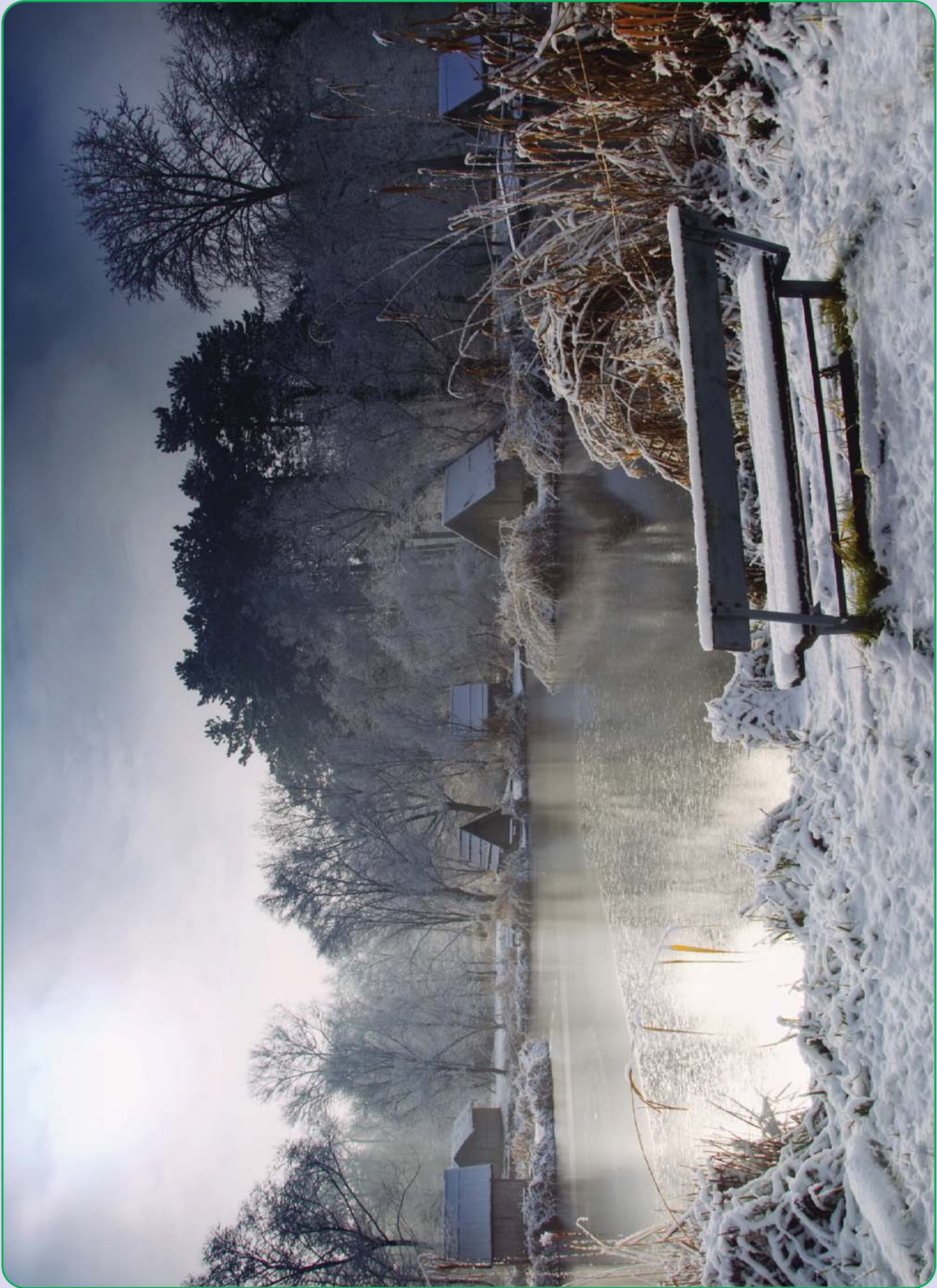
Értékes díjakkal készülünk. Gyermek- és családi programok, vidám játékok, vetélkedők teszik izgalmassá a gasztronómiai vetélkedőt.

Mindenkit szeretettel várunk!

Sződliget, 2013. 02. 20.

dr. Somogyi István
CISZE Elnöke

Dvornik Gábor: Fehér csend